

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง พระสีลา กำแพงขาว

The Office Of Academic Resource Information And Technology

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายละเอียด

ถ้าพูดถึงพระเครื่อง เนื้อชิน ที่ถูกยกย่องเป็น “พระไฝฝั้น” ของเหล่าบรรดานักนิยมสะสมพระเครื่อง สายเนื้อชินกันแล้วละก็ นามแห่ง “กำแพงขาว” ถือได้ว่า กล่าวขวัญกันมากที่สุดพิมพ์หนึ่ง จนสามารถพูดได้ว่า “พระกำแพงขาว” คือ 1 ใน 10 พระเครื่องเนื้อชิน ที่มีผู้อยากจะได้ไว้ครอบครองบูชามากที่สุดอีกพิมพ์หนึ่งกันเลยทีเดียว สมัย เก่าก่อน เขาให้ความนิยมเชื่อถือศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พุทธคุณด้านคงกระพันชาตรี ต่างยกนิ้วให้ด้วยความชื่นชมว่า “คงกระพันชาตรี เหนียวสุดๆ” รวมถึงแคล้วคลาด และเมตตามหานิยม

ว่ากันถึงประวัติความเป็นมานั้น พระกำแพงขาว ถูกค้นพบภายในกรุต่างๆ ของจังหวัดกำแพงเพชร ไม่ว่าจะเป็นฝั่่งทุ่งเศรษฐี และฝั่่งวัดบรมธาตุ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าพระได้ถูกค้นพบหลายกรุ แต่จำนวนพระในแต่ละกรุก็น่าจะมีจำนวนไม่มากนัก โดยการค้นพบระยะเริ่มแรกนั้นมีขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และพระชุดนี้ก็ได้สร้างกิตติคุณด้วยประสบการณ์ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคงกระพันชาตรี แคล้วคลาด และเมตตามหานิยม ตลอดจนโชคลาภโภคทรัพย์ก็มีให้เห็นอย่างพร้อมสรรพตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แล้ว ทางด้านพระพุทธรูปลักษณะพิมพ์ทรงนั้น ทำเป็นองค์สมมติพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำลังเสด็จพุทธดำเนิน (เดิน) หรือที่เรียกว่า “ปางลีลา” บนฐานบัว ภายในชุ่มทรงยอดแหลม ทั้งนี้พิมพ์พระมีทั้งพิมพ์ใหญ่และพิมพ์กลาง ส่วนด้านหลังนั้นปรากฏรอยลายฝ่าหยาบ อันเกิดจากฝ่าห่อทรายละเอียดกดหลังองค์พระในขณะพิมพ์พระ เพื่อให้เนื้อพระติดแม่พิมพ์ชัดเจน โดยพุทธศิลป์นั้นยุติลงที่สมัยสุโขทัย ด้านเนื้อหานั้น เป็นเนื้อชิน ที่พบนั้นจะเป็นเนื้อ “ชินเงิน” ในสภาพสมบูรณ์นั้นจะพบคราบปรอทบนผิวพระ แต่แปลกพระที่พบในวงการ จะเนื้อแต่เนื้อสุระเบิด สีดำ พระหน้าตา แขนขา เบร่อ ไม่ชัดเจน ส่งสัยคงเป็นที่นิยม นอกจากนี้ ยังมีบางองค์ที่เป็นเนื้อตะกั่วสนิมแดงก็มี

เรื่องพระพุทธรูปนั้น โดยบรรดานักนิยมสะสมพระเครื่องฯ ต่างประจักษ์ถึงพุทธคุณของพระกำแพงขาวนี้ ตั้งแต่สมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 แล้ว ว่าไม่ว่าจะเป็นด้านคงกระพันชาตรี แคล้วคลาด และเมตตามหานิยม รวมถึงโชคลาภโภคทรัพย์ พร้อมสรรพสมกับเป็นพระเครื่องฯ เนื้อชิน 1 ใน 10 ที่เหล่านักนิยมสะสมพระเครื่องฯ ต่างไฝฝั้นที่จะได้ไว้บูชาครอบครองอย่างแท้จริง

พระลีลา กำแพงขาว เป็นพระปางลีลา ศิลปะ สุโขทัย สกุลช่างกำแพงเพชร สาเหตุที่เรียกว่า พระกำแพงขาว ก็เพราะว่า ตอนขึ้นจากกรุ มีคราบฝ้าของกรุ และปรอทจับตามองค์พระ คนรุ่นเก่าจึงเรียกกันว่า พระกำแพงขาว จัดได้ว่า เป็นพระเอกลักษณ์ของเมืองกำแพงเพชรโดยตรง

พุทธลักษณะ องค์พระประทับยืน ยกพระบาทขวาเหยียดขึ้น วางปลายพระบาทขวาเฉียงลงมาทางด้านหลังของพระบาทซ้ายที่ประทับอยู่ พระกรและพระหัตถ์ขวาทอดวางแนบลงมาตรงๆ ส่วนพระกรและพระหัตถ์ซ้ายยกสูงขึ้นเสมอพระอุระ (อก) สร้างด้วยเนื้อชินเงิน ขนาดองค์พระ กว้างประมาณ 1.8 ซม. สูงประมาณ 4.0 ซม.

พระกำแพงขาว ขุดพบครั้งแรกที่กรุวัดบรมธาตุ เมื่อประมาณ 60 ปีมาแล้ว เรียกว่า พระกรุเก่า ต่อมาขุดพบที่กรุวัดอวาสน้อย วัดกะโลทัย วัดอวาสใหญ่ วัดพระแก้ว ที่พบคราวหลังนี้ จะมีผิวปรอทจับตามซอก บาง

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

องค์ผิวปรอทจับทั่วทั้งองค์ก็มี เรียกว่า พระกรุใหม่ เป็นพระที่สร้างในยุคเดียวกัน แต่ต่างกันตรงที่ขุดพบในภายหลังเท่านั้นเอง พระพิมพ์นี้นักนิยมสะสมพระเครื่องยกว่า เป็นเลิศในด้านศิลปะกว่าทุกๆ เมือง

คำสำคัญ : พระเครื่อง

ที่มา : สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร. (2549). พระกรุเมืองกำแพง มรดกประวัติศาสตร์กำแพงเพชร.

กำแพงเพชร: สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-22

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=190&code_db=610005&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology